ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

9. SINIF

DESTEKLEME ETKİNLİKLERİ

ÖĞRETMEN KILAVUZ KİTABI

YAZARLAR

İsmail BEKTAŞOĞLU
Mustafa HACIOSMANOĞLU
Osman ŞEN

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI YAYINLARI .....: 10338
YARDIMCI VE KAYNAK KİTAPLAR DİZİSİ .....: 3559

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Halil İbrahim TOPÇU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ
Dr. Bilgen KERKEZ

EDİTÖR
Hatice TÜRKOĞLU

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI
Samet EKER

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI
Vedat UZUNER

REHBERLİK UZMANI
Dr. Şükrü ÖZER

GÖRSEL TASARIMCILAR
Cansu BEŞGEN
Esra ÇALHAN
İnci YILMAZ ŞİMŞEK

ISBN 978-975-11-9083-3

Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Başkanlığının 18.07.2025 tarih ve 136749272 sayılı yazısı ile yardımcı kaynak olarak kabul edilmiştir.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

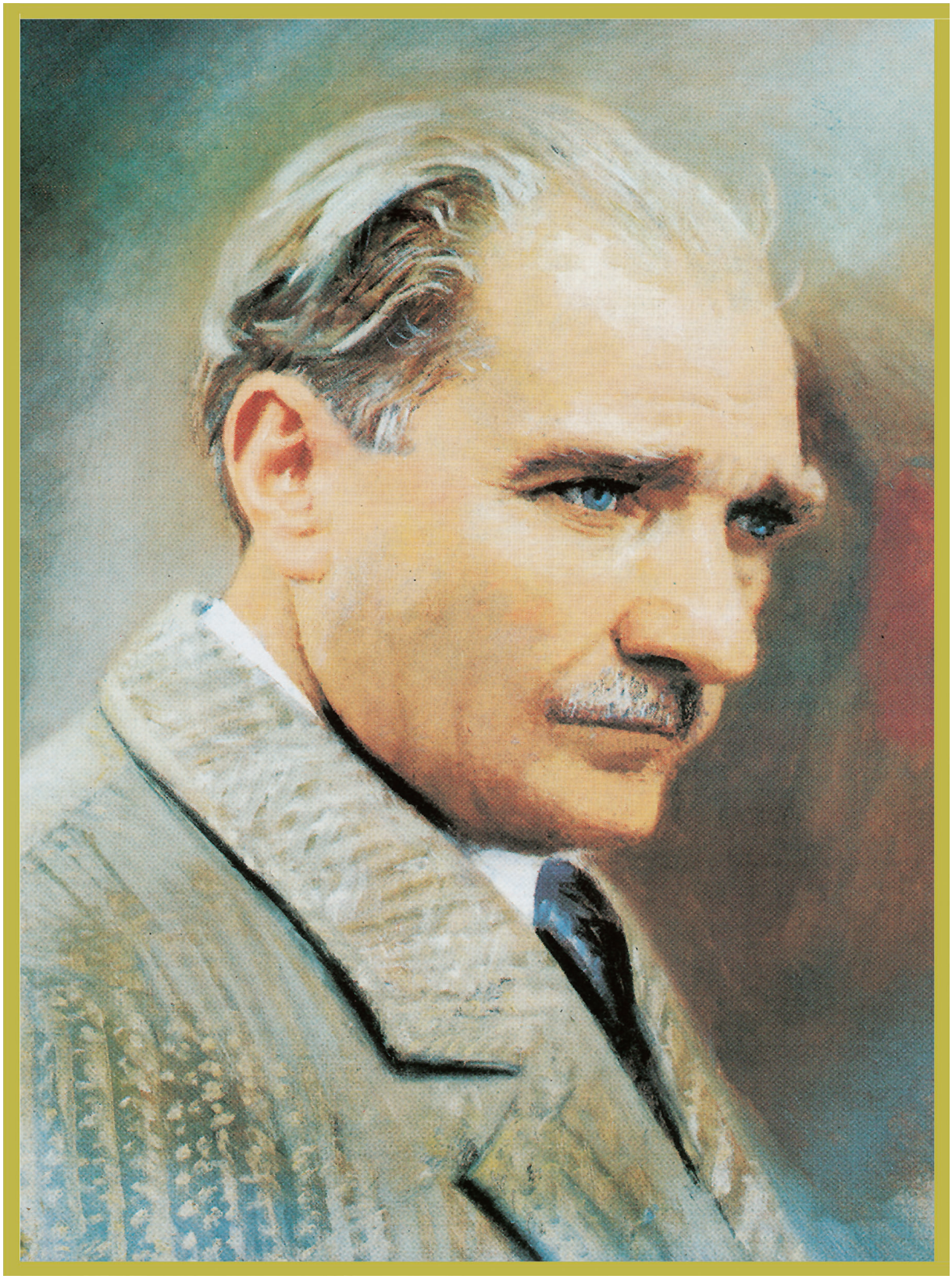

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

SUNUŞ

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli, farklılaştırılmış öğretimi esas alan bir yaklaşımı benimsemektedir. Bu kapsamda hazırlanmış öğretim programlarında bu yaklaşım doğrultusunda "Farklılaştırma" başlığı altında "Zenginleştirme" ve "Destekleme" bölümlerine birer strateji olarak yer verilmiştir. Farklılaştırılmış öğretimin destekleme boyutu, öğrenme sürecinde daha fazla zamana ve tekrar yapmaya ihtiyaç duyan öğrenciler için içerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamında gerekli düzenlemeleri içermektedir. Bu durum, öğrencilerin akademik yeterliliklerinin düşük olduğu anlamına gelmemektedir. Aksine bu öğrenciler derin düşünme ve problem çözme yeteneklerine sahip olabilirler. Burada kritik olan öğrencilerin kendi hızlarında ilerleyebilmeleri için gerekli zaman ve desteğin sunulmasıdır. Öğrenme ortamlarını ve ders içeriklerini her öğrencinin kendi hızında ilerlemesine olanak tanıyacak şekilde tasarlamak, öğrencilerin güçlü yönlerini ortaya çıkarmalarına yardımcı olacaktır.

Destekleme sürecinde öğretim programının amacı; temel bilgi ve kavramları öğrencilere anlaşılır ve etkileşimli bir biçimde sunmak, öğrenme sürecini aşamalı olarak inşa ederek öğrenci odaklı hâle getirmek, ürün aşamasında ise öğrencilerin farklı yöntemlerle öğrendiklerini ifade etmelerine olanak tanımaktır. Ayrıca dikkat dağıtıcı unsurları en aza indirerek teknolojiyi öğrenme ortamı ile bütünleştirmek de hedeflenmektedir. Destekleme yaklaşımı; öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına ve öğrenme hızlarına uygun olarak içerik, süreç, ürün ve öğrenme ortamını destekleyerek her öğrencinin öğrenme sürecinden en iyi şekilde faydalanmasını hedefler. Burada amaç, farklı tarzlarda ve hızda öğrenen öğrencilerin öğrenme eksikliklerinin oluşması ihtimalini öğrenme sürecinin en başında ortadan kaldırmak ve tüm öğrencilerin hedeflenen öğrenme çıktılarına farklı öğrenme yöntemleriyle de olsa ulaşmalarını sağlamaktır.

Farklılaştırma kapsamında hazırlanan "Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Destekleme Etkinlikleri Öğretmen Kılavuz Kitabı" disiplin içi ilişkilendirmelere ek olarak disiplinler arası ilişkilendirmeler ve gerçek yaşam uygulamaları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Tasarlanan etkinlikler, öğrenme süreçlerini planlamak üzere örnek teşkil edebilecek nitelikte olup; öğrenci ilgi, ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda belirli kısımları seçilerek ve öğrenci seviyesi göz önünde bulundurularak içerik ve verilen süre bağlamında değiştirilerek kullanılabilir. Kılavuzda sunulan etkinlikler, genişletilmiş ve derinlemesine bir öğrenme deneyimi sağlamak amacıyla çeşitli öğretim yöntemleriyle zenginleştirilmiştir. Etkinlikler, görsel materyallerle desteklenmiş ve birden fazla duyuya hitap edecek şekilde tasarlanmıştır. Bu yöntemler, öğrencilerin ilgisini çekmek ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığını artırmak amacıyla kullanılmıştır. Ayrıca öğrencilerin aktif katılımını sağlamak ve öğrenme süreçlerini daha etkili hâle getirmek için özel olarak geliştirilmiştir.

Bu etkinlik kılavuzu, öğretmenler için bir etkinlik havuzu oluşturacak nitelikte tasarlanmıştır. Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine göre hazırlanmış etkinliklerle onların potansiyellerini en üst düzeye çıkarmalarını ve anlamlı ürünler ortaya koymalarını desteklemektedir. Kılavuzdaki içerikler, desteklenmeye ihtiyacı olan öğrenciler için uygun stratejilerin benimsenmesine ve uygulanmasına imkân sağlarken onların güçlü yönlerini ortaya çıkarmayı da hedeflemektedir.

Kitabın Tanıtımı

Kitap temalardan oluşmaktadır. Her tema başında tema kapak sayfası yer almaktadır. Tema kapaklarında o temanın adı ve numarası bulunmaktadır.

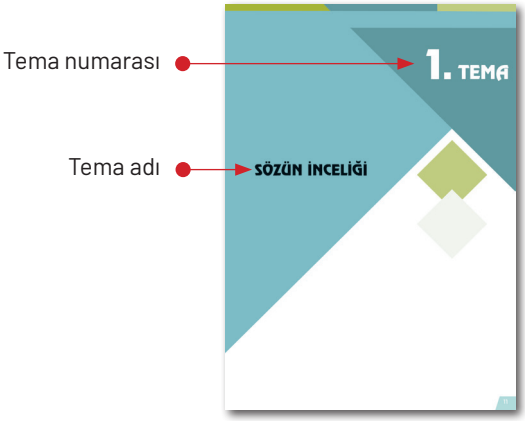

1. ETKİNLİK ADI	ŞİİRİ ANLAMLANDIRMA

Uygulamanın grupça ya da bireysel yapıldığını gösterir.

ETKİNLİĞİN AMACI	Estetik değer, yaratıcılık, hayal gücü, imge, sembol, çağrışım gibi temel kavramlar üzerinden edebiyatın derinliklerini keşfedebilme

Uygulama sonunda öğrencinin hangi beceriyi kazanacağını gösterir.

DESTEKLEME UYGULAMASI	Öğrencilere içeriği daha basit ve görsel ögelerle desteklenmiş şiirler verilerek bu şiirler hakkında kısa metinler yazmaları ve bunları kendi cümleleriyle anlamlandırmaları istenebilir.

Programın destekleme bölümünde verilen uygulamanın kapsamını gösterir.

ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar*(sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Uygulama için kullanılacak araç gereç ve materyalleri gösterir.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

Etkinliklerin adım adım uygulanacak şekilde bölümlere ayrıldığını gösterir.

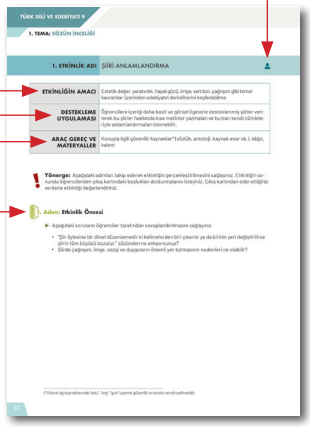

SEMBOLLERİN AÇIKLAMASI

Bireysel etkinlik

3. Adım: Değerlendirme

Etkinliğin öğretmen ve/veya öğrencinin kendi tarafından değerlendirileceği ölçme ve değerlendirme araçlarına yer verilen değerlendirme adımını gösterir.

Aşağıdaki Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı "Anı Yazma" etkinliği sonunda öğrenci tarafından oluşturulan ürünün değerlendirilmesi için hazırlanmıştır. Bu anahtar, dikkat edilmesi gereken ölçütler konusunda öğrencilere yol gösterici olacaktır. Öğrencinin belirtilen ölçütlere ilişkin başarı düzeyini tablodaki açıklamalardan hareketle puanlayınız.

Etkinliğin sonunda öğrenci tarafından oluşturulan ürünün değerlendirileceği analitik dereceli puanlama anahtarını gösterir.

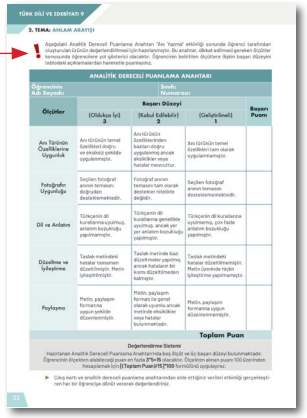

Kitap genelinde kullanılan tüm karekodlar, akıllı cihazlarla okutularak ya da kitabın dijital kopyalarında karekod üzerine tıklanarak açılabilmektedir.

Görsel kaynakçasına bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

İçindekiler

1. TEMA SÖZÜN İNCELİĞİ 11

Şiiri Anlamlandırma 12
Denemenin Özellikleri 16

2. TEMA ANLAM ARAYIŞI 19

Anı Yazma 20

3. TEMA ANLAMIN YAPI TAŞLARI 23

Hikâyede Geçen Olayı Görselleştirme 24
Hikâyenin Yapı Unsurları 27
Kısa Hikâye Yazma 32

4. TEMA DİLİN ZENGİNLİĞİ 37

Roman Karakterleri 38
Yazarın Üslubu 40

Kaynakça 43
Görsel Kaynakçası Karekodu 43
Türkiye'nin Mülki İdare Bölümleri ile Kara ve Deniz Komşuları Haritası 44
Türk Dünyası Haritası 45

Kitabın dijital kopyalarında "İçindekiler" sayfasındaki başlıklar üzerine tıklayarak ilgili sayfalara ulaşabilirsiniz.

1. TEMA

SÖZÜN İNCELİĞİ

1. ETKİNLİK ADI ŞİİRİ ANLAMLANDIRMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Estetik değer, yaratıcılık, hayal gücü, imge, sembol, çağrışım gibi temel kavramlar üzerinden edebiyatın derinliklerini keşfedebilme
DESTEKLEME UYGULAMASI	Öğrencilere içeriği daha basit ve görsel ögelerle desteklenmiş şiirler verilerek bu şiirler hakkında kısa metinler yazmaları ve bunları kendi cümleleriyle anlamlandırmaları istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar*(sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliğin gerçekleştirilmesini sağlayınız. Etkinliğin sonunda öğrencilerden çıkış kartındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Çıkış kartından elde ettiğiniz verilerle etkinliği değerlendiriniz.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

- Aşağıdaki soruların öğrenciler tarafından cevaplandırılmasını sağlayınız.
  - "Şiir öylesine bir dilsel düzenlemedir ki kelimelerden biri çıkarılır ya da birinin yeri değiştirilirse şiirin tüm büyüsü bozulur." sözünden ne anlıyorsunuz?
  - Şiirde çağrışım, imge, sezgi ve duyguların önemli yer tutmasının nedenleri ne olabilir?

(*) Genel ağ kaynaklarında "edu" ve "gov" uzantılı güvenilir ortamlar tercih edilmelidir.

2. Adım: Etkinlik Aşaması

- Öğrencilerin aşağıdaki görsel ögelerle desteklenmiş şiirlerden hareketle düşüncelerini estetik değer, yaratıcılık, hayal gücü, imge, sembol, çağrışım gibi temel kavramlar çerçevesinde kısa bir metin yazarak ifade etmesini sağlayınız.**

Kır Şarkısı

Tam otların sarardığı zamanlar-
Yere yüzükoyun uzanıyorum.
Toprakta bir telâş, bir telâş-
Karıncalar ötedenberi dostum.

Ellerime hanım böcekleri konuyor,
Ne şeker şey onlar.
Uç böcek, uç böcek diyorum
Uçuyorlar.

Pan'ın teneffüsü bile
Ilık - - okşamakta yüzü.
Devedikenleri, çalılık vesaire,
Bir âlem bu toprakların üstü.

Tabiatla haşır neşir,
Kırlarda geçen ikindi vakti.
Sakin -dinlenmiş- rahat
Bir gün daha bitti.

Behçet Necatigil, *Türk Şiiri Antolojisi*

Şiirle İlgili Düşüncelerim

(**) Etkinlikler için belirlenen metinler tavsiye niteliğindedir. Öğrencinin öğrenme ihtiyacına göre farklı metinler seçilebilir. Ancak metinler TYMM Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı'ndaki "Türk Dili ve Edebiyatı Dersinde Metinlerin Seçimine İlişkin Açıklamalar" bölümüne uygun olmalıdır.

Kar Şiiri

Karın yağdığını görünce
Kar tutan toprağı anlayacaksın
Toprakta bir karış karı görünce
Kar içinde yanan karı anlayacaksın

Allah kar gibi gökten yağınca
Karlar sıcak sıcak saçlarına değince
Başını önüne eğince
Benim bu şiirimi anlayacaksın

Bu adam o adam gelip gider
Senin ellerinde rüyam gelip gider
Her affın içinde bir intikam gelip gider
Bu şiirimi anlayınca beni anlayacaksın

Ben bu şiiri yazdım aşık çeşidi
Öyle kar yağdı ki elim üşüdü
Ruhum seni düşününce ışıdı
Her şeyi beni anlayınca anlayacaksın

Sezai Karakoç, *Türk Şiiri Antolojisi*

Şiirle İlgili Düşüncelerim

3. Adım: Değerlendirme

- Öğrencilerin çalışma sürecinde öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurmalarını sağlayınız.

Çıkış Kartı

3 **Yaz:** Çalışmada öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

2 **Sor:** Çalışmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgi almak istediğiniz hususlarla ilgili iki soru yazınız.

1 **Paylaş:** Çalışmayla ilgili bir görüşünüzü paylaşınız.

- Çıkış kartından elde ettiğiniz verileri etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. ETKİNLİK ADI DENEMENİN ÖZELLİKLERİ

ETKİNLİĞİN AMACI	Deneme türünün özelliklerini kavrayabilme
DESTEKLEME UYGULAMASI	Deneme metniyle ilgili çalışma kâğıdı hazırlamaları istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar (sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliğin gerçekleştirilmesini sağlayınız. Etkinliğin sonunda öğrencilerden çıkış kartındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Çıkış kartından elde ettiğiniz verilerle etkinliği değerlendiriniz.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

► Aşağıdaki soruların öğrenciler tarafından cevaplandırılmasını sağlayınız.

- Bir denemenin başarılı sayılabilmesi için denemenin hangi özelliklerini içermesi gerekir?
- Bir deneme yazısı yazacak olsanız konu seçiminde nelere dikkat ederdiniz?

2. Adım: Etkinlik Aşaması

► Öğrencilerden aşağıdaki deneme metnini okumasını ve tabloda yer alan unsurlar çerçevesinde değerlendirmesini isteyiniz.

DÜŞÜNMEK, İNANMAK

İnsanoğlu düşünen bir varlıktır, yaradılışı gereği düşünmek ihtiyacını duyar. Ama pek sevmez düşünmeği, korkar düşünmekten. Nasıl korkmasın? düşünmek yorucu olmakla kalmaz, şaşırtıverir kişiyi, türlü şüphelere düşürür. Bir yol düşünmeğe başladınız mı, kolay kolay kesip atamazsınız. Yüzyıllar boyunca ortaya atılmış biribirine uymaz, biribirini çürütür bütün iddiaların doğru birer yanı vardır, hepsi de insanoğullarından birinin bir görgüsüne, bir gözlemine dayanır; nerelerinin niçin yanlış olduğunu da hemen göremezsiniz. Hangisini seçeceksiniz? Hepsinin de hem bir çekiciliği, hem bir iticiliği vardır.

İnsanoğlu çoğu kaçar düşünmekten, gene de kendini düşünür gibi göstermek ister, gene de düşündüğünü sanmak ister. Bunun içindir ki geleneğe bağlanır, birtakım insanlara bağlanır, ya geçmişte yaşamış olanlardan, ya kendi çağdaşları arasından birini seçip onun dediklerine bağlanır. Rahatlar artık içi: doğrunun, iyinin, güzelin ne olduğunu öğrenmiştir, onların dışında kalanların yanlış, kötü, çirkin olduğunu bilir, kapılmaz onlara. Biraz olsun ateşli, yürekli bir kimse ise onlarla çarpışmağa da başlar: yanlışa, kötüye, çirkine saplananlar bulunmasını içi götürmez. Onları yola getirmeğe çalışır; yola gelmezlerse yok olsunlar, daha iyi! yeryüzü yanlıştan, kötüden, çirkinden temizleniverir!...
(...)

Nurullah Ataç, *Diyelim – Söz Arasında*

(Metin, aslına sadık kalınarak kısaltılmıştır.)

Ölçütler	
Yazılış amacı	
Konusu	
Tema	
Öznel yargılar	
Nesnel yargılar	
Düşünceyi geliştirme yolları	

3. Adım: Değerlendirme

- Öğrencilerin çalışma sürecinde öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurmalarını sağlayınız.

Çıkış Kartı

3 Yaz: Çalışmada öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

2 Sor: Çalışmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgi almak istediğiniz hususlarla ilgili iki soru yazınız.

1 Paylaş: Çalışmayla ilgili bir görüşünüzü paylaşınız.

- Çıkış kartından elde ettiğiniz verileri etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. TEMA

ANLAM ARAYIŞI

ETKİNLİK ADI ANI YAZMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Kendi düşünce ve hayalleriyle yaratıcılığını ortaya çıkarabilme
DESTEKLEME UYGULAMASI	Öğrencilerden bir fotoğraflarından hareketle anılarını yazmaları istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar (sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliğin gerçekleştirilmesini sağlayınız. Etkinliğin sonunda öğrencilerden çıkış kartındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Çıkış kartı ve analitik dereceli puanlama anahtarından elde ettiğiniz verilerle etkinliği değerlendiriniz.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

- Aşağıdaki soruların öğrenciler tarafından cevaplandırılmasını sağlayınız.
  - Anı yazıları, yazarın hangi kişisel özelliklerini ve deneyimlerini yansıtır?
  - Anı yazılarındaki dil ve üslup hakkında neler söyleyebilirsiniz?

2. Adım: Etkinlik Aşaması

- Öğrencilerden anı yazmaya uygun ve kendilerine ait bir fotoğraf belirlemelerini isteyiniz.
- Öğrencilerin anı yazma planı hazırlamalarını sağlayınız.
- Öğrencilerin taslak anı metni oluşturmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerden öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçirmelerini isteyiniz.
- Öğrencilerin geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerden anı metnini sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşmalarını isteyiniz.***

(***) Genel ağ ve dijital platform paylaşımlarında başta EBA olmak üzere resmî kurum ve kuruluşlara ait güvenilir adresler tercih edilmelidir.

3. Adım: Değerlendirme

- Öğrencilerin çalışma sürecinde öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurmalarını sağlayınız.

Çıkış Kartı

3 Yaz: Çalışmada öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

2 Sor: Çalışmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgi almak istediğiniz hususlarla ilgili iki soru yazınız.

1 Paylaş: Çalışmayla ilgili bir görüşünüzü paylaşınız.

Aşağıdaki Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı "Anı Yazma" etkinliği sonunda öğrenci tarafından oluşturulan ürünün değerlendirilmesi için hazırlanmıştır. Bu anahtar, dikkat edilmesi gereken ölçütler konusunda öğrencilere yol gösterici olacaktır. Öğrencinin belirtilen ölçütlere ilişkin başarı düzeyini tablodaki açıklamalardan hareketle puanlayınız.

ANALİTİK DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Öğrencinin Adı Soyadı:	**Sınıfı: Numarası:**

Ölçütler	**Başarı Düzeyi**			**Başarı Puanı**
	(Oldukça İyi) **3**	(Kabul Edilebilir) **2**	(Geliştirilmeli) **1**	
Anı Türünün Özelliklerine Uygunluk	Anı türünün temel özellikleri doğru ve eksiksiz şekilde uygulanmıştır.	Anı türünün özelliklerinden bazıları doğru uygulanmış ancak eksiklikler veya hatalar mevcuttur.	Anı türünün temel özellikleri tam olarak uygulanmamıştır.	
Fotoğrafın Uygunluğu	Seçilen fotoğraf anının temasını doğrudan desteklemektedir.	Fotoğraf anının temasını tam olarak destekler nitelikte değildir.	Seçilen fotoğraf anının temasını desteklememektedir.	
Dil ve Anlatım	Türkçenin dil kurallarına uyulmuş, anlatım bozukluğu yapılmamıştır.	Türkçenin dil kurallarına genellikle uyulmuş, ancak yer yer anlatım bozukluğu yapılmıştır.	Türkçenin dil kurallarına uyulmamış, çok fazla anlatım bozukluğu yapılmıştır.	
Düzeltme ve İyileştirme	Taslak metindeki hatalar tamamen düzeltilmiştir. Metin iyileştirilmiştir.	Taslak metinde bazı düzeltmeler yapılmış ancak hataların bir kısmı düzeltilmeden kalmıştır.	Taslak metindeki hatalar düzeltilmemiştir. Metin üzerinde hiçbir iyileştirme yapılmamıştır.	
Paylaşma	Metin, paylaşım formatına uygun şekilde düzenlenmiştir.	Metin, paylaşım formatı ile genel olarak uyumlu ancak metinde eksiklikler veya hatalar bulunmaktadır.	Metin, paylaşım formatına uygun düzenlenmemiştir.	
			Toplam Puan	

Değerlendirme Sistemi

Hazırlanan Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı'nda beş ölçüt ve üç başarı düzeyi bulunmaktadır. Öğrencinin ölçekten alabileceği puan en fazla **3*5=15** olacaktır. Ölçekten alınan puanı 100 üzerinden hesaplamak için **[(Toplam Puan)/15]*100** formülünü uygulayınız.

- Çıkış kartı ve analitik dereceli puanlama anahtarından elde ettiğiniz verileri etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

3. TEMA

ANLAMIN YAPI TAŞLARI

1. ETKİNLİK ADI HİKÂYEDE GEÇEN OLAYI GÖRSELLEŞTİRME

ETKİNLİĞİN AMACI	Tema çerçevesinde işlenen metinlerle ilgili çalışmaları somutlaştırabilme
DESTEKLEME UYGULAMASI	Tema çerçevesinde işlenen metinlerle ilgili yapılan çalışmaların somutlaştırılması için öğrencilerden okudukları hikâyede geçen olayı görselleştirmeleri istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar (sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliğin gerçekleştirilmesini sağlayınız. Etkinliğin sonunda öğrencilerden çıkış kartındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Çıkış kartı ve analitik dereceli puanlama anahtarından elde ettiğiniz verilerle etkinliği değerlendiriniz.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

- Öğrencilerin hikâyedeki olayın görselleştirilmesiyle ilgili güvenilir kaynaklardan bilgi edinmesini sağlayınız.

2. Adım: Etkinlik Aşaması

- Öğrencilerden tema çerçevesinde işlenen hikâyelerdeki görselleştirebileceği olayı belirlemelerini isteyiniz.
- Öğrencilerden hikâye için görsel malzemeleri derlemelerini isteyiniz.
- Öğrencilerin görsel malzemeleri kullanarak görselleştirilmiş hikâye taslağı oluşturmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerden öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçirmelerini isteyiniz.
- Öğrencilerin geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerden hikâyeyi sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşmalarını isteyiniz.

3. Adım: Değerlendirme

- Öğrencilerin çalışma sürecinde öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurmalarını sağlayınız.

Çıkış Kartı

3 Yaz: Çalışmada öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

2 Sor: Çalışmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgi almak istediğiniz hususlarla ilgili iki soru yazınız.

1 Paylaş: Çalışma ile ilgili bir görüşünüzü paylaşınız.

Aşağıdaki Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı "Hikâyede Geçen Olayı Görselleştirme" etkinliği sonunda öğrenci tarafından oluşturulan ürünün değerlendirilmesi için hazırlanmıştır. Bu anahtar, dikkat edilmesi gereken ölçütler konusunda öğrencilere yol gösterici olacaktır. Öğrencinin belirtilen ölçütlere ilişkin başarı düzeyini tablodaki açıklamalardan hareketle puanlayınız.

ANALİTİK DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI				
Öğrencinin Adı Soyadı:		**Sınıfı: Numarası:**		
Ölçütler	**Başarı Düzeyi**			**Başarı Puanı**
	(Oldukça İyi) **3**	(Kabul Edilebilir) **2**	(Geliştirilmeli) **1**	
Olayın Belirlenmesi	Belirlenen olay hikâyenin ana temasıyla tam uyumludur.	Belirlenen olay hikâyede yer alıyor ancak önemsizdir.	Belirlenen olay hikâyede bulunmamaktadır.	
Görsel Malzemelerin Derlenmesi	Olayı temsil eden tüm görseller eksiksiz derlenmiştir.	Olayı temsil eden görseller eksik veya yetersizdir.	Olayı temsil eden görseller derlenmemiştir.	
Görselleştirme Tasarımı	Görseller birbiriyle uyumlu ve düzenli şekilde bir araya getirilmiştir.	Görseller birbiriyle uyumlu ancak düzen eksikliği vardır.	Görseller uyumsuz ve düzensiz bir şekilde kullanılmıştır.	
Olayın Anlatım Gücü	Görseller olayın tüm ayrıntılarını net bir şekilde yansıtmaktadır.	Görseller olayın bazı ayrıntılarını yansıtmaktadır.	Görseller olayın ayrıntılarını yansıtmamaktadır.	
			Toplam Puan	

Değerlendirme Sistemi

Hazırlanan Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı'nda beş ölçüt ve üç başarı düzeyi bulunmaktadır. Öğrencinin ölçekten alabileceği puan en fazla **3*5=15** olacaktır. Ölçekten alınan puanı 100 üzerinden hesaplamak için **[(Toplam Puan)/15]*100** formülünü uygulayınız.

- Çıkış kartı ve analitik dereceli puanlama anahtarından elde ettiğiniz verileri etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. ETKİNLİK ADI HİKÂYENİN YAPI UNSURLARI

ETKİNLİĞİN AMACI	Metinleri olay, kişi, mekân, zaman gibi yapı unsurları bakımından tahlil edebilme
DESTEKLEME UYGULAMASI	Öğrencilerin ilgilerini çeken başka bir hikâye okumaları ve bu metnin yapı unsurlarını (zaman, mekân, kişiler vb.) belirtmeleri istenebilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar (sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliğin gerçekleştirilmesini sağlayınız. Etkinliğin sonunda öğrencilerden çıkış kartındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Çıkış kartından elde ettiğiniz verilerle etkinliği değerlendiriniz.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

- Aşağıdaki soruların öğrenciler tarafından cevaplandırılmasını sağlayınız.
  - Bir hikâyenin birinci tekil kişi (ben) veya üçüncü tekil kişi (o) anlatıcı tarafından okura sunulmasının anlatıma nasıl bir etkisi olabilir?
  - Yapı unsurları bir hikâyedeki olayların gelişiminde nasıl bir rol oynar?

2. Adım: Etkinlik Aşaması

► Öğrencilerden aşağıdaki hikâye metnini okumasını ve metnin yapı unsurlarını tablodaki ilgili alanlara yazmasını isteyiniz.

Hayat Ne Tatlı

Temmuz, öğle vakti. Komşuda bir kadın sesi... Nereye bağırdığı anlaşılmıyor. Belki çocuğuna haykırıyor. Müezzin'in duvarlarından tahtaboşa bir kedi atladı. Birkaç ev ötede, bir tavuk gıdaklıyor, bir horoz da ona yardım ediyor, sanki dem tutuyor!

Anası, aşağıda iki komşu hanımla oturmuş, her nedense ateşlenmiş, hızlı konuşuyor. Belli ki dedikodu yapıyorlar. Tekir kedi, minderin üstüne uzanmış, dört ayağını germiş, uyuyor. Eski kırık konsolun üstünde kırık fanusları ile anasının gelinlik Saksonya lambaları, helezonlu, yaldızlı bir çift su bardağı, boncuk kapaklan altında uyuyup duruyor. Köşede, kara örtü altında "Hilye-i Saadet"... Her şey yerli yerinde, hayat her vakit olduğu gibi...

Hafız Nuri Efendi, kapının arkasından şemsiyesini aldı, yavaşça sokağa çıktı. Neden? Bir işi mi var? Birini mi görecekti? Hiç bir işi yok. Hiç çıkmasa da olabilirdi. Ancak çıkmış bulundu. Ayaklan onu dört yol ağzına doğru götürdü. Bir yanında bakkal, bir yanda tekkenin mezarlık duvarı, karşısında iki evin arasında bir boş arsadan demiryolu görünüyordu. Bu boş arsacıkta, yan yatırılmış bir bayram salıncağı duruyor. Evlerden birinin kamburlaşmış belini üç uzun direkle desteklemişler. Sarı tenekeden bir tramvay arabası titreyerek, sarsılarak, geçti; Yedikule tarafına gitti. Sokaklar boş, derviş kılıklı inmeli bir adam, kolunun birini önüne doğru sallandırarak, ayağının birini sürükleyerek, geçti. Sokak yeniden boş kaldı. Birdenbire bir gürültü duyuldu. Tren geliyor. Edirne'den gelen bir yük treni, yerleri sarsarak evleri sarsarak, hızla geçip gidiyor. Baş döndürücü bir geçiş. İki evin arasındaki dar aralıktan, vagonların geçtiği görülü¬yor! Geçti, geçti, sonra birdenbire bitti. Oooooh!... Nuri Efendi rahatsız olmuştu. Edirne'den İstanbul'a kadar gelmişsin. Sirkeci kaç adımlık yer! Şöyle yavaş yavaş, kâmil kâmil gitse olmaz mı? Deli gibi, sanki kelle götürüyor.

Hafız Nuri Efendi, köseye dayanmış duruyordu. Birdenbire yanında birini gördü. Kavafın Şükrü... Arka sokaktan mı çıktı?... Nuri Efendiye:

- Birini mi bekliyorsun, diye sordu?

- Yoooook!

- E, duracak mısın, diye sordu?

- Bilmem, duruyorum işte...

- Yoksa, bir dalgan mı var?

- Yooook... Ne dalgam olacak!

- Olur a! İnsan bu...

Nuri sesini çıkarmadı. Biraz durduktan sonra gene Şükrü:

- E, duracak mısın, diye sordu?

- Duruyorum, bilmem, dedi...

- Gelirsen, gel. Seni Kumkapı'ya götüreyim.

Nuri boynunu büktü.

- Gidelim, dersen, gidelim, dedi.

- Yürü, gezmiş olursun.

Yürüdüler. Karşı kaldırıma geçtiler, sağa sokağa saptılar, demiryoluna çıktılar. Şükrü,

- Sen gidedur, ben sana yetişirim dedi, oradaki odun deposuna girdi.

Hafız Nuri Efendi yürüdü. Şemsiyesine dayanarak, iki yanda bostanlara, marullara, salatalara bakarak yürüyor. Tren sesi işitince arkasını dönüp bekliyor, sonra gene yola düzülüp şemsiyesini sallayarak yürüyor. Hava sıcak, arkasındaki uzunca sako omuzlarına asılıyor, fesi terden yapışıyor ancak o aldırmıyor, yürüyordu. Vakit erken ise de, Kumkapı deniz hamamları kalabalıktı. İki yazmacı, kenarda kayaların üstünde yazmalarını sermiş, kurutuyorlar. Nuri Efendi yürüdü. Geçitten geçerek mahalle içinden istasyonun arkasını dolaştı. Yeniden demiryoluna çıkacağı yerde mahallelerinin kömürcüsü Halil ile karşılaştılar.

- Hayrola Nuri Efendi, nereye?

- Valla bilmem, işte öyle gidiyorum...

Arkasına dönüp bakarak:

- Şükrü gelecekti, gelmedi.

Halil sordu:

- Hangi Şükrü?

- Kavafın Şükrü!

- Bir yere mi gideceksiniz?

- Yooo, öyle, gidelim, dediydi de... Gelmedi.

Halil,

- Bırak canım, dedi. Şükrü'nün ipiyle kuyuya inilir mi!

Kim bilir nereye takılmış, kalmıştır. Ben mahalleye gidiyorum, hadi, dön gidelim. Nuri Efendi boynunu büktü, -Olur, dönelim, dedi. -Hadi, hadi. Yürü...

Döndüler. Halil, kömür almağa gelip de pazarlığı yapamadığını anlatmağa başlamış ve daha on beş adım atmamışlardı ki arkadan Halil'i çağırdılar. Bu çağrılıştan bozulan pazarlığın düzeleceğini anlayan Halil döndü, Nuri Efendi'ye:

- Sen, dedi, gidedur. Ben yetişirim.

Nuri Efendi yürüdü. Geldiği yolu tutturup gene tek başına mahallelerinin kahvesinin kapısı önüne kadar geldi.

İki kişi, ortada, alçak hasır iskemlelere karşılıklı oturmuş, tavla oynuyorlardı. O da gitti, üçüncü boş iskemleye oturdu. Dirseklerini dizlerine dayadı, şemsiyesinin sapını ağzına aldı, tavla seyretmeğe başladı.

Oyunculardan biri, bir oyun kaybetti. Gene o adam ikinci oyunu da kaybedip bir parti yenilmiş olunca, kızdı. Yenilmesini Hafızın uğursuzluğuna verdi. "Geldi, zarımı kırdı" diye düşündü ise de açıkça söylemek istemedi.

- Hafız, dedi. Şimdi oyun bitince, bir parti de seninle oynayacağım.

Hafız, şemsiye sapını ağzından çıkararak:

- Ben tavla bilmem ki, dedi.

- Tavla bilmez misin?

- Bilmem ya!..

- E, bilmezsin de deminden beri ne bakıp duruyorsun?

Hafız omuzlarını kaldırdı:

- Hiç, dedi, öyle bakıyorum...

Oyunda yenen, ikinci parti için pullarını düzeltip zarlan da eline alarak:

- Bu da tuhaf, dedi. On beş yaşından beri kahveye çıkıyorsun, bir tavla öğrenemedin mi?

Oyuncular yeniden başladılar. Biraz önce yenilen adam, bir oyun daha kaybedince, sabrı tükendi:

- Hafız, dedi, valla geldin, zarımı kırdın. Biraz git, ötede otur.

Hafız Nuri Efendi, buna kızar gibi oldu. "Benim sana ne ziyanım var" diyecekti, demedi. Kalktı, kahve kapısına gitti, durdu. "Eve dönsem" diye düşündü. Artık ikindi vakti. Akşam oluyor. Köşeden geçerken bakkaldan ekmeğini aldı, eve gitti. Annesi kapının ipini çekti. Mangalda pişen yemeğin kokusu bütün evi bürümüştü. Odasına çıktı, gecelik entarisini, şamhırkasını giydi, pencerenin önüne oturdu. Akşam satıcıları geçiyor. Mahalleye akşam rengi çöküyordu. Sokağın köşesinden bir çocuk:

- Hayriii, gel; annem seni çağırıyor! diye kardeşine sesleniyor.

Bir kız çocuk, elinde bir deste maydanoz, takunyalarını tıkırdatarak geçiyor. Komşu Gaffar'ın oğlu, iki boş küfeyi bostan kapısından sokmağa uğraşıyor. İki hanım, belli ki uzakça bir yere gitmiş ve geç kalmışlardı, hızlı hızlı eve dönüyorlar. Mutfakta annesinin takunyalarla dolaştığı duyuluyor... "Hayat ne tatlı şey" diye düşündü. İnsanın ömrü olmalı da yaşamalı...

Memduh Şevket Esendal, *Mendil Altında*

Yapı Unsurları	
Olay	
Kişi	
Mekân	
Zaman	
Anlatıcı-Bakış açısı	

3. Adım: Değerlendirme

- Öğrencilerin çalışma sürecinde öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurmalarını sağlayınız.

Çıkış Kartı

3 **Yaz:** Okuduğunuz hikâyede öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

2 **Sor:** Çalışmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgi almak istediğiniz hususlarla ilgili iki soru yazınız.

1 **Paylaş:** Okuduğunuz hikâye ile ilgili bir görüşünüzü paylaşınız.

- Çıkış kartından elde ettiğiniz verileri etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

3. ETKİNLİK ADI KISA HİKÂYE YAZMA

ETKİNLİĞİN AMACI	Yapı unsurlarına dikkat ederek kısa bir hikâye oluşturabilme
DESTEKLEME UYGULAMASI	Öğrencilere çeşitli görseller verilerek bu görsellerden hareketle adım adım kısa bir hikâye yazdırılabilir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar (sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliğin gerçekleştirilmesini sağlayınız. Etkinliğin sonunda öğrencilerden çıkış kartındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Çıkış kartından elde ettiğiniz verilerle etkinliği değerlendiriniz.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

- Aşağıdaki soruların öğrenciler tarafından cevaplandırılmasını sağlayınız.
  - Bir hikâye yazarken okurun ilgisini çekmek için nasıl bir başlangıç yaparsınız?
  - Hikâyeyi yazarken hangi duygularınızı okura aktarmak istersiniz?

2. Adım: Etkinlik Aşaması

- Öğrencilerden aşağıdaki görselleri incelemesini isteyiniz.

- Öğrencilerden hikâye yazma amacıyla verilen görsellerden birini belirlemelerini sağlayınız.
- Öğrencilerden hikâyede kullanılacak olay örgüsü, kişi, zaman, mekân, dil ve anlatım unsurlarına karar vermelerini isteyiniz.
- Öğrencilerin hikâye taslağını oluşturmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerden öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçirmelerini isteyiniz.
- Öğrencilerin geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerden hikâyeyi sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşmalarını isteyiniz.

3. Adım: Değerlendirme

► Öğrencilerin çalışma sürecinde öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurmalarını sağlayınız.

Çıkış Kartı

3 Yaz: Çalışmada öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

2 Sor: Çalışmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgi almak istediğiniz hususlarla ilgili iki soru yazınız.

1 Paylaş: Çalışmayla ilgili bir görüşünüzü paylaşınız.

Aşağıdaki Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı "Kısa Hikâye Yazma" etkinliği sonunda öğrenci tarafından oluşturulan ürünün değerlendirilmesi için hazırlanmıştır. Bu anahtar, dikkat edilmesi gereken ölçütler konusunda öğrencilere yol gösterici olacaktır. Öğrencinin belirtilen ölçütlere ilişkin başarı düzeyini tablodaki açıklamalardan hareketle puanlayınız.

ANALİTİK DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI				
Öğrencinin Adı Soyadı:		**Sınıfı: Numarası:**		
Ölçütler	**Başarı Düzeyi**			**Başarı Puanı**
	(Oldukça İyi) **3**	(Kabul Edilebilir) **2**	(Geliştirilmeli) **1**	
Görsel ile Hikâye Uyumu	Hikâye seçilen görseli tam olarak yansıtmaktadır.	Hikâye seçilen görselle bağlantılı ancak görseli tam olarak yansıtmamaktadır.	Hikâye seçilen görselle uyumlu değildir.	
Olay Örgüsü ve Tutarlılık	Hikâyenin olay örgüsü net ve tutarlıdır.	Hikâyenin olay örgüsü anlaşılırdır ancak hikâyede bazı kopukluklar bulunmaktadır.	Hikâyenin olay örgüsü tutarsız ve anlaşılmazdır.	
Hikâye Unsurlarının Kullanımı (Zaman ve Mekân)	Zaman ve mekân unsurları etkili ve doğru kullanılmıştır.	Hikâyenin zaman ve mekân unsurlarında eksiklikler vardır.	Hikâyenin zaman ve mekân unsurlarına yer verilmemiştir.	
Dil ve Anlatım	Dil ve anlatım akıcı, açık ve hikâyeye uygundur.	Dil ve anlatım anlaşılır ancak akıcılığı bozan unsurlar bulunmaktadır.	Dil ve anlatım hikâyeyi anlaşılmaz hâle getirmektedir.	
			Toplam Puan	

Değerlendirme Sistemi

Hazırlanan Analitik Dereceli Puanlama Anahtarı'nda beş ölçüt ve üç başarı düzeyi bulunmaktadır. Öğrencinin ölçekten alabileceği puan en fazla **3*5=15** olacaktır. Ölçekten alınan puanı 100 üzerinden hesaplamak için **[(Toplam Puan)/15]*100** formülünü uygulayınız.

- Çıkış kartı ve analitik dereceli puanlama anahtarından elde ettiğiniz verileri etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

4. TEMA

DİLİN ZENGİNLİĞİ

1. ETKİNLİK ADI ROMAN KARAKTERLERİ

ETKİNLİĞİN AMACI	Duygu, düşünce ve bilgiyi ifade edebilme gücünü metinler aracılığıyla keşfedebilme
DESTEKLEME UYGULAMASI	Öğrenme sürecinde öğrencilerden okudukları romandaki beğendikleri bir kişiyle ilgili düşüncelerini yazılı olarak ifade etmeleri istenir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar (sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliğin gerçekleştirilmesini sağlayınız. Etkinliğin sonunda öğrencilerden çıkış kartındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Çıkış kartından elde ettiğiniz verilerle etkinliği değerlendiriniz.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

- Aşağıdaki soruların öğrenciler tarafından cevaplandırılmasını sağlayınız.
  - Bir romanın başkarakteri, olayların gelişiminde nasıl bir rol üstlenir?
  - Roman karakterleri toplumun aynası olabilir mi? Açıklayınız.

2. Adım: Etkinlik Aşaması

- Öğrencilerden öğrenme sürecinde okudukları romandaki beğendiği karakteri belirlemelerini isteyiniz.
- Öğrencilerin romandaki beğendiği kişiyle ilgili düşüncelerini içeren bir yazılı metin taslağı oluşturmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerden öğretmen ve akran görüşleri doğrultusunda taslağı gözden geçirmelerini isteyiniz.
- Öğrencilerin geri bildirimler doğrultusunda düzeltme ve iyileştirmeler yapmalarını sağlayınız.
- Öğrencilerden metni sınıf / okul panosu, okul dergisi / gazetesi veya güvenli dijital ortamlarda paylaşmalarını isteyiniz.

3. Adım: Değerlendirme

- Öğrencilerin çalışma sürecinde öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurmalarını sağlayınız.

Çıkış Kartı

3 **Yaz:** Çalışmada öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

2 **Sor:** Çalışmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgi almak istediğiniz hususlarla ilgili iki soru yazınız.

1 **Paylaş:** Çalışmayla ile ilgili bir görüşünüzü paylaşınız.

- Çıkış kartından elde ettiğiniz verileri etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

2. ETKİNLİK ADI YAZARIN ÜSLUBU

ETKİNLİĞİN AMACI	Üslubun anlatıma ve edebî dilin oluşumuna katkısını fark edebilme
DESTEKLEME UYGULAMASI	Romanın üslubuyla ilgili bir çalışma kâğıdı verilerek bunu doldurmaları istenir.
ARAÇ GEREÇ VE MATERYALLER	Konuyla ilgili güvenilir kaynaklar (sözlük, antoloji, kaynak eser vb.), kâğıt, kalem

Yönerge: Aşağıdaki adımları takip ederek etkinliğin gerçekleştirilmesini sağlayınız. Etkinliğin sonunda öğrencilerden çıkış kartındaki boşlukları doldurmalarını isteyiniz. Çıkış kartından elde ettiğiniz verilerle etkinliği değerlendiriniz.

1. Adım: Etkinlik Öncesi

► Aşağıdaki soruların öğrenciler tarafından cevaplandırılmasını sağlayınız.

- Bir yazarın üslubunu belirleyen temel unsurlar neler olabilir?
- Bir eserde kullanılan üslup okurun duygu ve düşüncelerini nasıl etkileyebilir?

2. Adım: Etkinlik Aşaması

► Öğrenme sürecinde okuduğunuz romanın üslup özelliklerini aşağıdaki ilgili alanlara onaylama işareti (✓) koyarak belirleyiniz.

Üslup Özellikleri	Evet	Hayır
Betimlemelerde sıfatlardan yararlanılmıştır.		
İsim cümlelerine yer verilmiştir.		
Öznel ifadeler kullanılmıştır.		
Yazar, konuyla ilgili düşüncesini kabul ettirme çabasındadır.		
Sade bir dil kullanılmıştır.		
Nesnel anlatım yolu tercih edilmiştir.		
Virgül ve noktalı virgüllerle birbirine bağlanan uzun cümleler kullanılmıştır.		
Kelimelere yeni anlamlar yüklenerek anlatım zenginleştirilmiştir.		
Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlama, sayısal verilerden yararlanma ve tanık göstermeye başvurulmuştur.		
Bilimsel terimler kullanılmıştır.		

3. Adım: Değerlendirme

► Öğrencilerin çalışma sürecinde öğrendiklerinden hareketle aşağıdaki çıkış kartını doldurmalarını sağlayınız.

Çıkış Kartı

3 Yaz: Çalışmada öğrendiğiniz veya önemli bulduğunuz üç bilgiyi yazınız.

2 Sor: Çalışmayla ilgili merak ettiğiniz veya daha fazla bilgi almak istediğiniz hususlarla ilgili iki soru yazınız.

1 Paylaş: Çalışmayla ile ilgili bir görüşünüzü paylaşınız.

► Çıkış kartından elde ettiğiniz verileri etkinliği gerçekleştiren her bir öğrenciye dönüt vererek değerlendiriniz.

KAYNAKÇA

Ataç, N. (2022). *Diyelim – Söz Arasında.* İstanbul: YKY.

Esendal, M. Ş. (2024). *Mendil Altında*. İstanbul: YKY.

Ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı Dersi Öğretim Programı (Hazırlık, 9, 10,11 ve 12. Sınıflar). (2024). Ankara: MEB.

Özkan, A., Durbaş, R. (1999). *Türk Şiiri Antolojisi.* İstanbul: Boyut Dosya.

Kaynakça atıf sistemi, "APA 6 Yazım Kuralları ve Kaynak Gösterme" biçimine göre düzenlenmiştir.

Görsel kaynakçasına bu karekoddan ulaşabilirsiniz.

25°D
30°D
35°D
40°D
45°D
50°D
40°K
35°K
ROMANYA
Bükreş
UKRAYNA
RUSYA FEDERASYONU
HAZAR DENİZİ
Sofya
BULGARİSTAN
KARADENİZ
GÜRCİSTAN
Tiflis
YUNANİSTAN
Edirne
Kırklareli
Sinop
Bartın
Zonguldak
Kastamonu
ACARA Ö.C.
Artvin
Ardahan
ERMENİSTAN
AZERBAYCAN
Tekirdağ
İstanbul
Samsun
Trabzon
Rize
Kars
Erivan
Gökçeada
Kocaeli
Düzce
Karabük
Ordu
Giresun
MARMARA DENİZİ
Yalova
Sakarya
Bolu
Çankırı
Amasya
Çorum
Tokat
Gümüşhane
Bayburt
Çanakkale
Bozcaada
Bursa
Bilecik
Ankara
Erzincan
Erzurum
Ağrı
Iğdır
NAHÇIVAN Ö.C. (AZERBAYCAN)
Balıkesir
Eskişehir
Kırıkkale
Yozgat
Sivas
Tunceli
Bingöl
Muş
Kütahya
Kırşehir
Manisa
Afyonkarahisar
Elâzığ
Van
Atina
İzmir
Uşak
Nevşehir
Kayseri
Malatya
Bitlis
Aydın
Aksaray
Diyarbakır
Siirt
Batman
Hakkâri
Konya
Adıyaman
Şırnak
İRAN
Denizli
Isparta
Niğde
Kahramanmaraş
Mardin
Muğla
Burdur
Karaman
Osmaniye
Gaziantep
Şanlıurfa
Antalya
Adana
Kilis
Mersin
Hatay
EGE DENİZİ
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ
Erenköy
Lefkoşa
SURİYE
IRAK
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ
LÜBNAN
Beyrut
AKDENİZ
Bağdat
Şam
LİBYA
Tel Aviv
FİLİSTİN
Batı Şeria
FİLİSTİN
Gazze Şeridi
Doğu Kudüs
İSRAİL
MISIR
TÜRKİYE'NİN MÜLKİ İDARE BÖLÜMLERİ İLE KARA VE DENİZ KOMŞULARI HARİTASI
BAŞKENT
Ankara
İL MERKEZİ
Elâzığ
GÖL
ÜLKE SINIRI
ÖZERK BÖLGE SINIRI
AKARSU
0 50 100 200 300 400
km
Harita Genel Müdürlüğü tarafından üretilmiştir.

TÜRK DÜNYASI HARİTASI
Bağımsız Türk Devletleri
Türk Cumhuriyetleri, Türk Bölgeleri
Türk Toplulukları
0 250 500 1.000 1.500 2.000 km
TÜRK CUMHURİYETLERİ, TÜRK BÖLGELERİ
1 GAGAVUZ YERİ
2 KARAÇAY-ÇERKESYA
3 KABARDİN-BALKARYA C.
4 DAĞISTAN C.
5 ÇUVAŞİSTAN C.
6 TATARİSTAN C.
7 BAŞKURT C.
8 KARAKALPAKİSTAN C.
9 ALTAY C.
10 HAKASYA C.
TÜRK TOPLULUKLARI
a Avrupa'daki Türkler
b Kosova Türkleri
c Yunanistan Türkleri
ç Bulgaristan Türkleri
d Romanya Türkleri
e Suriye Türkmenleri
f Irak Türkmenleri
g İran Türkleri
h Afganistan Türkmenleri
ı Pakistan Türkmenleri
i Hindistan Türkmenleri
j Çin H. C. Türkleri
k Moğolistan Türkleri
l Rusya Federasyonu Türkleri
ÜLKE KISALTMALARI
ARNAVUTLUK ARN
BELÇİKA BEL
BOSNA - HERSEK BH
GÜNEY KIBRIS RUM YÖNETİMİ GKRY
HIRVATİSTAN HRV
İSVİÇRE İSV
KARADAĞ KRD
KOSOVA KSV
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ KKTC
KUZEY MAKEDONYA KMKD
LİHTENŞTAYN LİH
SIRBİSTAN SRB
RUSYA FEDERASYONU
KAZAKİSTAN
TÜRKİYE
İRAN
AFGANİSTAN
PAKİSTAN
HİNDİSTAN
MOĞOLİSTAN
ÇİN HALK CUMHURİYETİ
SAHA (YAKUT) C.
TÜVA C.
SİNCAN UYGUR ÖZERK BÖLGESİ
Barents Denizi
Kara Denizi
Ohotsk Denizi
Bering Denizi
Norveç Denizi
Akdeniz
Karadeniz
Hazar Denizi
Umman Denizi
Yemen Denizi
Kızıldeniz
30°B 20°B 10°B 0° 10°D 20°D 30°D 40°D 50°D 60°D 80°D 100°D 120°D 130°D 140°D 150°D 160°D 170°D 180°
40°K 30°K 20°K 10°K
30°D 40°D 50°D 60°D 70°D 80°D 90°D 100°D 110°D 120°D